

Kommunestyre og fylkestingsvalg.

Kommunestyret og fylkestingsvalg avholdes i september hvert fjerde år. Til Kragerø kommunestyre skal det velges 35 representanter. Til Telemark fylkesting velges det 41 representanter. Neste kommunestyre og fylkestingsvalg er i 2019.

Hvor mange representanter det skal være i kommunestyret fastsettes av kommunestyret selv. Antallet fastsettes innenfor rammer gitt i kommuneloven og står i forhold til antall innbyggere i kommunen. Det samme gjelder for fylkestinget.

Det er den enkelte kommune som er ansvarlig for den praktiske gjennomføringen av valg. Det er valgstyret som har ansvaret for gjennomføringen av valget, men alle oppgaver som ikke er av prinsipiell betydning er delegert til Rådmannen v/ Politisk sekretariat

Hvem har stemmerett ved kommunestyre- og fylkestingsvalg?

For å ha stemmerett ved et kommunestyre- og fylkestingsvalg må du være:

- Norsk statsborger som vil ha fylt 18 år i løpet av valgåret, eller
- Nordisk statsborger som fyller 18 år i løpet av valgåret og har stått innført i folkeregisteret som bosatt i Norge senest 31. mai i valgåret, eller
- Person som ikke er norsk statsborger og som fyller 18 år i løpet av valgåret og har stått innført i folkeregisteret som bosatt i Norge sammenhengende de tre siste årene før valgdagen.

Det er en forutsetning at man står oppført i manntallet (liste over stemmeberettigede).

Hvordan stemmer man?

Selve valget foregår ved personlig oppmøte i et valglokale på valgdagen, eller ved å avgi forhåndsstemme. Har du avgitt forhåndsstemme, er det denne som gjelder. Den enkelte står i dag fritt til å bestemme om man ønsker å avgi forhåndsstemme eller stemme på valgdagen.

Hvem kan man stemme på?

Man stemmer på lister med kandidater fra de enkelte partiene. Hvem som skal stå på listen til de forskjellige partiene, er det deltakerne på partiets nominasjonsmøte som avgjør. Ved både kommunestyre- og fylkestingsvalg kan velgerne «rette på stemmesedlene». Ved kommunestyrevalg kan en gi personstemme til kandidater på egen stemmeseddel samt til kandidater fra andre partier/grupper (såkalte slengere). Ved fylkestingsvalg kan en kun gi personstemmer til kandidater på egen stemmeseddel.

Stortingsvalg.

Stortingsvalg avholdes i september hvert fjerde år, samtidig med sametingsvalget. Ved stortingsvalg velges det 169 representanter fra 19 fylker. Det velges 6 representanter fra Telemark for 2013 -2017.

Det er stortingsvalg i år (2017), valgdagen er 11. september.

Hvem har stemmerett ved stortingsvalg?

De som fyller 18 år innen utgangen av valgåret og er norske statsborgere, kan stemme ved stortingsvalg. Det er en forutsetning at man står oppført i manntallet (liste over stemmeberettigede).

Hvem kan man stemme på?

Man stemmer på lister med kandidater fra de enkelte partiene. Hvem som skal stå på listen til de forskjellige partiene, er det deltakerne på partiets nominasjonsmøte som avgjør. Selv om velgerne kan endre rekkefølgen på kandidatens navn og stryke kandidater, er det i praksis små muligheter for å påvirke personsammensetningen. Den rekkefølgen partiene har satt opp, blir helt avgjørende.

Hvordan stemmer man?

Selve valget foregår ved personlig oppmøte i et valglokale på valgdagen, eller ved å avgi forhåndsstemme. Har du avgitt forhåndsstemme, er det denne som gjelder. Den enkelte står i dag fritt til å bestemme om man ønsker å avgi forhåndsstemme eller stemme på valgdagen.

Valgoppgjøret

I Norge har vi forholdstallsvalg. Det vil si at partiene får valgt inn representanter i forhold til hvor stor oppslutning de har blant velgerne.

Landet er inndelt i 19 valgdistrikter som følger fylkesgrensene. For å sikre representasjon fra fylker med tynt befolkningsgrunnlag, brukes en utregning som kombinerer folketall med areal i tildeling av antall stortingsplasser (mandater). Til sammen velges det 169 stortingsrepresentanter.

Valgordningen kan gi en skjev fordeling av stortingsplassene mellom partiene, da valgoppgjøret skjer i hvert enkelt fylke. Når for eksempel 4 mandater i et valgdistrikt skal fordeles på 7 partier, kan det ikke bli en mandatfordeling som svarer nøyaktig til stemmetallet. Flere partier kan bli urepresentert. Også selve utregningsmåten forsterker den skjeve fordelingen ved at de store partiene gjerne blir «overrepresentert» og de små blir «underrepresentert» i forhold til stemmetallet.

For å rette på dette finnes en ordning med utjevningsmandater. Disse fordeles på de partiene som har fått for få representanter i forhold til stemmeandelen på landsbasis etter at de første 150 plassene er fordelt. Det er totalt 19 utjevningsmandater (ett i hvert fylke). Partiene får utjevningsmandater i de fylkene hvor de var nærmest å vinne et mandat. Dermed blir sammensetningen av Stortinget mer i samsvar med partienes stemmetall. Det er imidlertid bare partiene som har kommet over sperregrensen på 4 prosent oppslutning på landsbasis som kvalifiseres til å få utjevningsmandatene. Det finnes ingen sperregrense ved fordelingen av distriktsmandatene.

Sametingsvalg

Sametingsvalget avholdes i september hvert fjerde år, samtidig med stortingsvalget. Ved sametingsvalget velges det 39 representanter fra 7 valgkretser.

Det er sametingsvalg i år, valgdagen er 11. september.

Kragerø inngår i Sør-Norge valgkrets (valgkrets 7). Det velges 4 mandater fra Sør-Norge valgkrets og Oslo kommune er opptellingsvalgstyre for denne kretsen. I Kragerø kan du kun avlegge stemme til sametingsvalget i forhåndsstemmeperioden 10.8-8.9.17

Sametinget er øverste valgmyndighet ved valg til Sametinget. Hver kommune skal ha et samevalgstyre. I de kommunene som selv ønsker det kan det ordinære valgstyret benyttes også som samevalgstyre.

For å sikre et raskere valgoppgjør har Sametinget foreslått at i kommuner med mindre enn 30 manntallsførte skal det kun være mulig å forhåndsstemme, mens kommuner med 30 eller flere personer i valgmanntallet også vil ha mulighet for å avgi stemme på valgdagen.

Hvem har stemmerett ved sametingsvalg?

For å kunne stemme ved sametingsvalget, må du registrere deg i Sametingets valgmanntall. Alle samer som er over 18 år eller fyller 18 år i valgåret, har rett til å registrere seg i valgmanntallet. Du kan kreve deg innført i valgmanntallet dersom du avgir erklæring om at du oppfatter seg selv som same og i tillegg:

- har samisk som hjemmespråk eller
- har eller har hatt forelder, besteforelder eller oldeforelder med samisk som hjemmespråk eller
- er barn av person som står eller har stått i manntallet

Samer som er statsborgere i andre nordiske land kan registrere seg i valgmanntallet dersom de den 30. juni i valgåret står innført i folkeregisteret som bosatt i Norge.

Samer som ikke er fra et nordisk land, kan registrere seg i valgmanntallet dersom de har stått innført i folkeregisteret som bosatt i Norge de tre siste årene før valgdagen. På nettsidene til Sametinget, sametinget.no finner en skjema for innmelding i Sametingets valgmanntall.